

Kristiliga sangmentanin og dóma- dagsgeyl í disko og rock sniði

Er kristiliga sangmentanin við at týnast, orsakað av nýmótans hátti at boða evangelið á?

Henda spurning setti eg mær ein sunnudag, tá smágenta í Útvarpinum framfærði sang, sum í mínum oyrum ljóðaði avskeplandi?

Flest av okkum eru uppvaksin við sangum og sálum, sum mættu sálsmasköld okkara hava týtt ella gjørt. Mong av okkum munnu minnast, tá Alfred Dahl, sáli sang „Leið milda ljós ígjøgnum tokugleim“, eftir orðunum hjá Jákup Dahl, sum mundi vera ein av teimum fyrstu plátunum, sum komu út í Føroyum. Hetta var yndisligur tónleikur og rødd, sum gav áhoyrarum eina stilla, góða løtu. — Hvi disko og rock tónleikur nú skal gerast til fylgispæl í kristniboðanini er ilt at skilja. Hetta slagði av tónleiki kallast pop tónleikur og merkjur upprunliga: „Tónleikur sum er væl umtøktur, júst nú“. Plátuframlæiðarar hava gjørt hetta, sum umbering fyrri, at framlæiða nýggjar plátur so mikið ofta, at vinningur spyrst burtúr í stóran stíl. Tað vil siga, at tá nýggj tónaljóð koma fram, verða hesi fyrru gloymd, og hetta burtur av sær sjálvum.

Eg eri bangin fyrri, at hetta verður framtíðin fyrri føroysku kristiliga sangmentanina.

Viðmerking: Dagny Joensen

Orðaljóðið í barnasonginum henda sunnudagin skakaði meg so nógv, at eg ikki kann siga frá. — Tankar og hugleiðingar struku gjøgnum meg, og ikki skal dyljast, at eg hugsaði um børn okkara, sum í arv frá okkum fáa einkisigandi popljóð til orð, sum eru eins vánalig og tann, sum myndar hetta slagði av tónleiki.

Neyðars barnarøddin ljóðar fyrri mær sum eitt eymkandi róp aftanfyrri diskotónleikin, sum barnið ómøguligt er fært fyrri at fylgja upp, men sum hon kortini roynir, tá hon iva-leyst er sett til at røkja hesa uppgávu.

Eru tey fólk, sum innspæla og skriva orð til slíka plátuframlæiðslu greið yvir, hvussu lágur andin er innan framlæiðslu teirra, ella er kristinboðskapurin nú eisini herheima gjørdur til nakað, sum bert skal skaffa pening tilvega, og rokna hesir somu við, at sálarinar fylgja við av sær sjálvum?

Vit vita um „stjórnum“, sum verða hjálptar fram av dugnaligum handilsmönnum, og at hesar mangan verða dyrkaðar, — bert sum tann myndin sum er uttaná plátuhylstrinum, uttan nakra grundgeving fyrri teirra støðu í

veruliga livinum.

Henda litla fitta gentan, sum myndar plátuhylstrið á umtalaðu plátuni, kann ikki hugsast at vera misbrúkt á sama hátt?

— Alt gott er at siga um foreldur, sum halda so nógv um børn teirra, at tey halda tað vera framúrskarandi. Hetta er trygt staðið hjá barni at vaksa upp í. Kortini er ikki langt frá at „halda um“ og misbrúka í slíkum føri, sum vit her eru vitni til.

Tað mest skakandi er, hvussu eitt slíkt litið barn lærir ein so ógvusligan og einkisigandi tekst sum henda. Hvussu fatar eitt so litið barn orðið SATAN? — Barnið er so litið, at tað noyðist at læra orðini eftir munnskipanini, tá tað ikki dugur at lesa. Hver er frágreiðingin til barnið, tá tað skal læra hesi orðini uttanat? — Hevur barnið møguleika at bera seg undan? — Góð børn siga ikki nei. Hvønn vendur sangurin seg til?

— Um so er, at tað eru børnini sum skulu „læra“ av hesum, verður misskiljingin altfevndi. Avleiðingarnar av hesum kann væl verða, at dansitónleikur og kristiligur tónleikur verður eitt, so tú bæði kann dansa og rocka teg fram til eina trúgv, sum

Tað litla ljós eg fekk

Tað litla ljós eg fekk
nú skal tað lýsa bjart,
lýsa bjart, bjart, bjart,
lýsa bjart.

Eg seti tað ei undir skeppu nei
nú skal tað lýsa bjart,
lýsa bjart, bjart, bjart,
lýsa bjart.

Satap slökkja vil,
ei hann sleppur til
lýsa bjart, bjart, bjart,
lýsa bjart.

Hver er boðskapurin í
hesum „kristiliga“ sang-
inum?

Ikki hevur nakað haldgott at bjóða uppvaksandi ættarliðum.

NB: — Hvi eg tók fram „Leið milda ljós“ í byrjanini? — Jú, hetta lagið hoyrði eg fyrstu ferð sum 7–8 ára gomul, og hevur hesin sett seg so fast í sál mína, og givið mær so góðar upplivingar seinni í livinum, at eg leiðist við, at okkara børn ikki fáa innlit í slíkum upplivingum.

Hvørjar upplivingar fara at festa seg til minni hjá uppvaksandi ættarliðum, um tey seinni skulu mynda sær barnadagar við slíkum innan- og undirhaldslagi, sum galdandi fyrri grundarstøði í livi teirra fram- yvir?

Resultaterne

FOR de politikere, som helt er holdt udenfor forhandlingerne om det resultat, lagmanden i spidsen for sit landstyre kom hjem med fra Bruxelles, maa det af gode grunde være vanskeligt at bedømme, om resultatet nu er saa godt, som det kunne være. Lagmand Atli Dam forsikrede Lagtingets medlemmer om, at noget gunstigere resultat var utænkeligt.

Lagmanden kunne fornuftigvis ikke sige noget andet, eftersom det resultat, han vendte hjem med fra Bruxelles, var en frugt af hans egen indsats til fordel for dette resultat. Ingen kunne vel forlange af lagmanden, at han mødte frem med en overenskomst, om hvilken han selv uopfordret erklærede, at resultatet var ikke godt, fordi han manglede evner til at faa noget bedre ud af forhandlingerne.

Det ville have lydt usdvanligt, hvis lagmanden var kommet med en saadan besked om bekendelse, men havde han gjort det, aabent og ærligt, ville det ikke være tvivl om, at ingen i dette land ville tvivle paa hans troværdighed, og det ville have været lettere at tilgive ham, at han paany aabnede færøske farvande indenfor de nyvundne 200 sømiles grænse for Færøerne ind til 12 sømile for fremmede trawlerflaader imod omtrent tilsvarende indrømmelser for færøske fiskere i Fællesmarkedshavene.

Det tjener til undskyldning for lagmandens ubegrænsede tilfredshed med sine egne fortræffeligheder som forhandler med Fællesmarkedet, at det ikke har skortet paa anerkendelse fra egne politiske partnere. Selv fra medansvarlige politikere indenfor landstyre, som ellers opfatter resultatet af forhandlingerne med Fællesmarkedet som noget nær forræderi imod vitale færøske fiskerier, som Erlendur Patursson.

Men naar lagtingspartier, som staar udenfor landstyrepartierne og som faar saa lidt som overhovedet muligt at vide om, under hvilke betingelser, drøftelserne i Bruxelles er foregaaet, drister sig til at ytre tvivl om, hvorvidt frugten af disse forhandlinger nu er dyre eller billige, saa mønster lagmanden musklerne i deres fulde omfang og erklærer disse lagtingsmedlemmer for komplette idioter, som ikke har forstand paa noget som helst. Til at rakke ned paa partiordførere fra oppositionen har lagmanden uforligelige evner. Derom tjener lagtingsdebatten om overenskomsten med Fællesmarkedet til at overbevise tilhørerne til overflod.

Men naar formanden for et af landstyrepartierne, som tillige har faaet betroet det krævende hverv som formand for Lagtingets markedsudvalg, Erlendur Patursson, direkte gaar imod den overenskomst, som lagmanden bringer hjem til Færøerne fra Bruxelles, saa har tonen en anden lyd: denne modstander indenfor murene bliver nænsomt omtalt og modsagt, men han faar ikke af lagmanden slynges i ansigtet, at han er idiot, blot nænsomt gjort opmærksom paa, at han er faret vild.

Forklaringen paa, at lagmanden gør forskel paa den kritik, som partierne udenfor landstyre har rettet mod overenskomsten med Fællesmarkedet og den, formanden i Lagtingets markedsudvalg, som hører til landstyre-fællesskabet, har fremsat, skyldes helt enkelt, at en af betingelserne for landstyreets dannelse i sin tid var, at Erlendur Patursson skulle være formand for Lagtingets markedsudvalg, en nøglestilling i landstyre-sammensætningen, og Erlendur Patursson har roget denne nøglestilling indenfor landstyre-sammensætningen til det yderste — til fordel for sit eget parti.

Naar lagtingsvalget kommende vinter er overstaaet, kan det meget vel ske, at der kommer artige afsløringer frem fra det fireaarige politiske samarbejde med det socialdemokratiske regeringsparti og det parti, Erlendur Patursson først og fremmest repræsenterer. Den danske humorist Robert Storm Petersen bemærkede en gang, at »det er svært at spaa — især om fremtiden«. En billig fløvske maaske, men dog ikke uden mening. Her skal der ikke spaa om fremtiden, men det skulle være mærkeligt, om formanden for Lagtingets markedsudvalg efter valget i november i aar fremdeles skulle blive Erlendur Patursson, aldeles usanset om lagmanden fortsat skulle blive Atli Dam.

Spámaður er hann eisini

Forvitnisligt at Crayon fyrri árum síðani so beinrakið kundi lýsa úrsliðini av teirri „samráðingarferð“ Pauli Ellefsen gjørdi til Brüssel.

Hetta stóð at lesa í Dimmu 14.2.1978.

Flakavirkið á Sandi — eitt neyðugt tiltak

Trygt havnalag — fiskifør í ymiskum støddum — fiskimenn — arbeiðsmenn — flakakvinnur — flaka- og onnur fiskavirkir — avskipingarhavn — hetta er ein heild fyrri livikórðini í einari meðalstórari bygd (kommunu) í Føroyum í dag

Í Sosialinum eru øvundamenn sandinga aftur farnir í herna at royna at seta kýlar inn fyrri at steðga byrjaða arbeiðinum upp á útbygging til flakavirki hjá P/f Borgini á Sandi. Annað varð kanska heldur ikki at venta?

Fyrri 8 árum síðani royndu menn her í oynni at gera møguleikar fyrri einum landbúnaðarvirki á Sandi, men øvundamennirnir spentu seg út, og tað eydnaðist at spenna bein fyrri tiltakinum, hóast ráevni er til í oynni og einamest heima á Sandi nokk til eitt minni virki,

sum ikki nýttist at koyra vøruna eftir ánni, og so biðja landskassan gjalda afturfyrri.

Seinastu 5 áriní hava sandingar gjørt ílegur í skip og bátar, so havnin er meira enn hálfvull av fiski-ferum, og vilji er til ílegur í enn fleiri og sterri fiskifer.

Sands kommuna hevur seinastu 10 áriní staðið fyrri stórari ílegu í havnagerð — fyrri einar 26–30 mill. krónur við teirri betran, sum nú er í gongd, og hendað havnagerð er higartil — mótvegis øðrum royndum til havna-

gerð her í oynni — eydnast hampuliga væl, soleiðis at sandingar um eitt ár eiga nokunlunda tryggja fiskarihavn og toluliga góða avskipingarhavn, sum Landsverkfrøðingurin ikki nýttist at skammast av.

Arðar staðir í Sandoyinni er hetta ikki so — verður tað heldur ikki í bræði, tí verri.

Fyrri 2 árum síðani varð viðtikið, at byggja út húsið hjá Borgini og seta flakamaskinur inn, men annars útbyggja so, at eisini aðrir møguleikar til at foreðla fisk kundu takast

við aftrat. Hendað ætlan er farin í gongd, og verður vónandi líðugt framd innanfyri eitt ár ella so.

Hóast allar hesar fyrri bygdina stóru ílegur, so er enn arbeiðsloysi á Sandi stórt bæði millum menn og kvinnur. Men vit vóna, at basa hesum við omanfyri nevndu ætlan um ílegur í fiskifiskaskip og fiskavirki.

Skrivingin í Sosialinum móti hesi útbygging, sum er í gongd, er helst ætlað at koppa tiltakinum á hálfari leið, og so hava øvundamennirnir einaferð

Framhald á síðu 8